СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „НЕОФИТ РИЛСКИ“ – БАНСКО
ул. „Тодор Александров“ № 13; тел.: 0878206617; 0878376569
e-mail: info-105201@edu.mon.bg; subansko.com

УТВЪРЖДАВАМ:
ЕЛЕОНОРА БАРЯКОВА
Директор на СУ ”Неофит Рилски” - гр. Банско

ЕТИЧЕН КОДЕКС

НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ

В СУ „НЕОФИТ РИЛСКИ”- гр. БАНСКО

АКТУАЛИЗИРАН ЗА 2026/2027 г.

Приет с решение на Педагогическия съвет на СУ „Неофит Рилски“ с Протокол № 13/ 08.09.2026 година, съгласуван с Обществен съвет с Протокол №3/10.09.2026г.

Утвърден със заповед на директора на училището № РД- 08-528/10.09.2026г.

СЪДЪРЖАНИЕ

1.Въведение

2. Раздел I. Основни положения

3. Раздел II. Морални отговорности към детето

4. Раздел III. Морални отговорности към семейството

5. Раздел IV. Морални отношения с колегите

6. Раздел V. Морални отговорности към обществото

7. Раздел VI. Взаимоотношения с организационните структури:
Община, РУО и МОН

8. Раздел VII. Професионално поведение

9. Раздел VIII. Конфликт на интереси

10. Раздел IX. Комисия по етика

11. Стандарти за обслужване на гражданите

12. Вътрешни правила за наблюдение, установяване и докладване на нарушенията и за предприемане на последващи мерки при налагане на Етичния кодекс

ВЪВЕДЕНИЕ

Етичният кодекс на училищната общност представя стандартите за етично поведение на работещите с деца специалисти в сферата на образованието и регламентира етичните правила, които следва да се прилагат при изпълнение на служебните им задължения и в ситуация на конфликт на интереси. Установява общи норми на поведение.

Раздел I

ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Работещите с деца педагогически специалисти изпълняват своите функции, като се ръководят от основните човешки ценности и принципи:

Чл. 1. Детството е изключително важен период от живота на човека.

Чл. 2. Семейството е най-естествената среда за развитието на детето.

Чл. 3. Всяко дете притежава неповторима уникалност и стойност.

Чл. 4. На всяко дете е гарантирано правото на:

(1)Свобода на изразяване на мнение;

(2)Свобода на мисълта, съвестта и религията;

(3)Формиране на собствени възгледи и право да ги изразява свободно;

Чл. 5. Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващите неговото достойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.

Чл. 6. Всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

Чл. 7. Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.

Чл. 8. Във всички случаи следва да се защитават по най-добър начин интересите на детето.

Чл. 9. За всяко дете, попаднало в риск, възниква спешна необходимост от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

Чл. 10. Децата с изявени дарби се ползват от мерките за специална закрила.

Чл. 11. Работещите с деца трябва да притежават определени личностни, морални и социални качества.

Раздел II

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ДЕТЕТО

Чл.12. Педагогическата практика да се основава на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всяко дете.

Чл.13. Да се разбира и уважава уникалността на всяко дете.

Чл.14. Да се има предвид специфичната уязвимост на всяко дете.

Чл.15.Да се създава безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.

Чл.16. Да се подкрепя правото на детето на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.

Чл.17. Да се работи винаги в най-добрия интерес на детето.

Чл.18. Да се осигуряват на децата с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.

Чл.19. Да не се участва в практики, които не зачитат достойнството на детето или са опасни и вредни за физическото и емоционалното му здраве и развитие.

Чл.20. Да не се участва в практики, които дискриминират по някакъв начин децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите.

Чл.21. Много добре да се познават и спазват законите и процедурите, защитаващи детето от насилие. Да се познават симптомите на насилие над дете – физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване.

Чл.22. При съмнение за малтретиране веднага да се уведомяват органите за закрила на детето и да се проследява дали са предприети необходимите мерки.

Чл.23. Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете, следва да му се окаже пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.

Чл.24. Когато постъпи информация за действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на детето, незабавно се информират органите по закрила на детето.

II.Б. МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ НА УЧЕНИЦИТЕ

Чл.25. Учениците, като част от училищната общност са длъжни да спазват правилата за киберсигурност.

Раздел III

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

Чл.26. Наша първостепенна отговорност е подпомагане на семейството при отглеждането и възпитанието на децата.

Чл.27. Зачитане на достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език, убеждения, ценности, включително и отнасящи се до детето и неговото изграждане като личност.

Чл.28. Уважаване на ценностите на семейството при отглеждането и възпитанието на децата и на правото му да взема решения за своите деца.

Чл.29. Информиране на семейството за всички решения, отнасящи се до детето. Когато е възможно, родителите следва да се включват във вземането на такива решения.

Чл.30. Зачитане на правото на семейството да бъде информирано за начина, по който се работи с детето.

Чл.31. Информиране на родителите за изследователските проекти, включващи техните деца. Не се позволява и не се допуска участие в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на детето.

Чл.32.Да не се използват служебните отношения със семейството за лично облагодетелстване. Да не се влиза в отношения с членовете на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата с детето.

Чл.33.Осигуряване на конфиденциалност на информацията и зачитане на правото на семейството на личен живот с изключение на случаите на малтретиране и

лоша грижа. Това не важи в случаите, когато има основания да се счита, че благополучието на детето е в риск.

Чл.34.Ангажименти по разработването на правила за опазване на поверителността на информацията, които да бъдат достъпни и задължителни за целия персонал и семействата. Разкриването на поверителна информация за детето може да стане само с разрешение на семейството. Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа.

Чл.35. В случаите на конфликт между членовете на семейството да се работи открито, като се споделят наблюденията за детето с цел всички включени страни да вземат информирано решение, като стриктно се въздържаме от вземане на страна в конфликта.

Чл.36. Да уведомяваме своевременно родителите и да търсим тяхното съдействие при неспазване на дисциплината от ученика по време на учебния процес – нарушаване на реда в училище или се държи несериозно агресивно и неуважително.

Чл.37. При възникване на проблемна ситуация в училище да осигурим на родителите съдействие според йерархичната структура на училището по следния ред: класен ръководител, педагогически съветник/психолог, заместник директор и директор.

Раздел IV

МОРАЛНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИТЕ

Чл.38. Изграждане и поддържане на отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност.

Чл.39. Обмяна на информация и ресурси, които имат отношение към благополучието и закрилата на правата на детето.

Чл.40. Работа за утвърждаване на собствения и на колегите ни авторитет, въздържайки се от действия, които би ха уронили престижа на професията, и проява на нетърпимост към подобни действия.

Чл.41. Осигуряване на конфиденциалност на информация и зачитане на правото на личен живот на всеки от колектива.

Раздел V

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

Чл.42. Предоставяне на висококачествени програми и услуги. Няма да предлагаме услуги, за които не притежаваме компетентност, квалификация или ресурси и правоспособност.

Чл.43. Да се работи за създаване на сигурна обществена среда, в която детето да получава адекватни здравни грижи, храна, подслон, възпитание и да живее без насилие.

Чл.44. Да се работи за подобряване на сътрудничеството между организациите, както и за интердисциплинарното взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на децата и семейството.

Чл.45. Да се оказва съдействие за повишаване на степента на разбиране на децата и техните нужди от обществото.

Чл.46. Да се работи за популяризиране на правата на децата, както и за повишаване на чувствителността на обществото към нарушаването им.

Чл.47. Да се работи в подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им и да се противопоставяме на тези, които го нарушават.

Раздел VI

ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ОРГАНИЗАЦИОННИТЕ СТРУКТУРИ ОБЩИНА, РУО И МОН

Чл.48. (1) Служителите извършват своята дейност на най-високо ниво на компетентност в съответствие с професионалните критерии и поемат за решаване само такива задачи, за които са придобили необходимата квалификация.

(2) Служителят извършва административното обслужване законосъобразно, своевременно, точно, добросъвестно и безпристрастно.

(3) Служителят отговаря на поставените въпроси съобразно функциите, които изпълнява. При необходимост той пренасочва въпросите към друг свой колега, притежаващ съответната компетентност.

Раздел VII

ПРОФЕСИОНАЛНО ПОВЕДЕНИЕ

Чл.49. Служителят не трябва да иска, приема или разпределя подаръци, дарения, хонорари, услуги или други облаги за себе си или семейството си, за близки или колеги, които могат да доведат до пристрастност или да окажат влияние върху изпълнението на служебните му задължения, преценката или функциите му, или да бъдат възнаграждение за това.

Чл.50. Служителят не трябва да позволява да бъде поставян или да изглежда поставен в положение на зависимост от когото и да било. Той също не трябва да извършва работата си по начин, допускащ влияние от друг.

Чл.51. Служителят опазва повереното му имущество с грижата на добър стопанин и не допуска използването му за лични цели. Информира своевременно директора при загубата или повредата му.

Чл.52. Служителят в изпълнение на заеманата длъжност трябва да осигури ефективно, компетентно и икономично използване на собствеността, средствата, услугите и финансовите източници, които са му поверени. Те не трябва да бъдат използвани за лични цели или да бъдат предоставяни на трети лица, освен ако е изрично предвидено.

Чл.53. Служителят трябва да извършва необходимите действия за защита на сигурността и поверителността на информацията, за която е отговорен или му е известна. Използва документите в училището единствено по повод изпълнение на служебните си задължения, при строго спазване на правилата за защита на информацията.

Чл.54. Бившият служител не трябва да използва или да разкрива поверителна информация, получена от него по време на службата му, освен ако законно е упълномощен да го направи.

Чл.55. Бившите служители трябва да се въздържат от коментари или действия, които биха причинили загуба на доверие в образователната система, училищната общност или който и да е служител в системата.

Раздел VIII

КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ

Чл.56. Конфликт на интереси възниква тогава, когато служителят има личен интерес и той му влияе дотолкова, че пречи на безпристрастното и обективно вземане на решения или изпълнение на служебните задължения.

(1) Служителят не може да извършва образователни услуги на ученици, които се обучават или ще полагат изпит в училището, в което преподава, като декларира своята дейност пред директора.

(2) Служителят не може да използва служебното си положение за лично и на семейството си облагодетелстване, давайки платени уроци по принуда.

(3) Служителят трябва да избягва всякакви ситуации, които могат да доведат до конфликт на интереси. При появяването на такъв конфликт той е длъжен да информира веднага ръководителя си.

(4) Служителят не трябва да допуска възможност друг служител да го постави в реален или предполагаем конфликт на интереси.

(5) В случай на вече възникнал конфликт на интереси и само съобразно с нарежданията на ръководителя му служителят може да се оттегли от служебните си задължения, които са причина за възникването на конфликта.

Раздел IX

КОМИСИЯ ПО ЕТИКА

Чл.57. (1) За спазването на Етичния кодекс и разрешаване на възникнали с приложението му казуси към училищната общност се създава **Комисия по етика.**

(2) Членовете се избират от Педагогическия съвет за срок от три години.

(3) **Комисията се избира в срок до един месец след утвърждаването на Етичния кодекс от Педагогическия съвет.**

Чл.58. (1) Комисията по етика: разглежда сигнали, свързани със спазването на този кодекс; дава задължителни тълкувания на Етичния кодекс.

(2) Комисията по етика приема Правилник за дейността си, който се утвърждава на заседание на Педагогическия съвет.

Чл.59. Всеки заинтересован член на училищната общност има право да внесе сигнал в Комисията по етика.

Чл.60. (1) Комисията по етика разглежда постъпилите сигнали и се произнася с мотивирано становище най-късно в тримесечен срок от постъпването им.

(2) При установено неспазване на този кодекс Комисията налага санкция.

(3) Непроизнасянето в срок се смята за мълчалив отказ за налагане на санкция.

Чл.61. Комисията по етика е длъжна веднъж годишно да отчита дейността си пред Педагогическия съвет на училището.

СТАНДАРТИ ЗА ОБСЛУЖВАНЕ НА ГРАЖДАНИТЕ

Отнасяме се към всички граждани с уважение.
Отнасяме се с другите така, както искаме да се отнасят към нас.

Проявяваме неутрална и честна позиция спрямо всички хора. Реализираме поведение, лишено от пристрастия, честно и равнопоставено отношение към всички граждани.

Демонстрираме външен вид и поведение, които да се отразят положително върху имиджа на училището!
Начинът на обличане говори за нашето отношение. Носим облекло, подходящо на заеманата длъжност. Помним, че това, което носим, се отразява на нашето настроение, на грижата, която полагаме в работата си, и на реакцията на гражданите.

Отговаряме осведомено и предоставяме актуална и точна информация. Стремежът на служителите в училището ни е в посока максимално подпомагане на гражданите.

Поддържаме професионално отношение.
Професионализмът се разкрива чрез работата, която се върши етично, компетентно и позитивно.

Насърчаваме работата в екип. Работата в екип е способността за съвместна работа за постигане на обща цел. Способността да се насочват личните постижения към организационни цели, е формулата обикновените хора да постигат необикновени резултати.

Спазваме ангажиментите си. Помним, че важен елемент от качественото обслужване на гражданите е посрещането на техните нужди и очаквания.

Отговаряме навреме. Отделяме на гражданите необходимото време.

Променяме нашата организация. Стараем се всеки ден да установяваваме отлична работна етика и да намираме начини да участваме активно в работата на нашата организация. Духът на служителите е важен и зависи от максималните усилия на всички.

Създайте ваш собствен стил на обслужване на гражданите. Бъдете искрени и последователни по всяко време. Помнете, че личните ви качества се отразяват на стандартите, които създавате за самите себе си. Разликата между ефективно и неефективно обслужване на гражданите е въпрос на:

КОМПЕТЕНТНОСТ, УМЕНИЯ ЗА ОБЩУВАНЕ, СЪПРИЧАСТНОСТ.

ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА ЗА НАБЛЮДЕНИЕ, УСТАНОВЯВАНЕ И ДОКЛАДВАНЕ НА НАРУШЕНИЯТА И ЗА ПРЕДПРИЕМАНЕ НА ПОСЛЕДВАЩИ МЕРКИ ПРИ ПРИЛАГАНЕ НА ЕТИЧНИЯ КОДЕКС

1. Настоящите вътрешни правила уреждат реда и начините за наблюдение, установяване и докладване на нарушенията и за предприемане на последващи мерки при прилагането на Етичния кодекс за поведението на учителите, служителите и работниците в училищната общност.

Под „нарушения на Етичния кодекс“ по смисъла на тези правила се разбират следните групи прояви в тяхното поведение:

- неспазване на действащото законодателство;
- неспазване на вътрешноучилищните правила;

- действия и/или бездействия, водещи до разрушаване на доверието към училището;
- грубо отношение към учениците, родителите, колегите и външни лица; проявено неуважение, незачитане на правата и достойнството на личността и допускане на прояви на дискриминация поради етнически, религиозни и други причини;
- прояви на накърняванена авторитета на други учители, служители и работници и на престижа на учебното заведение, допуснати във и извън училището;
- прояви на недобросъвестно и некомпетентно изпълнение на възложените функции и накърняване на интересите на други лица.

2. Наблюдението и докладването на посочените в т. 2 нарушения да се извършват по две направления:
- вътрешно докладване – от педагогическия и непедагогическия персонал;
- външно докладване – от родители, граждани, представители на институции и фирми.

3. Сигналите за нарушенията се приемат в училището и се регистрират във входящия дневник – регистър.

4. Регистрираните сигнали се разглеждат от Комисията по етика в училището, назначена със заповед на директора.

5. Комисията е в състав от представители на: ръководството; педагогическия персонал и непедагогическия персонал:

6. Комисията се председателства от – зам.-директор по УД.

7. Всички постъпили сигнали се разглеждат от комисията на нейни заседания, за което се води протокол.

8. Комисията не е длъжна да разглежда анонимни сигнали.

9. Членовете на комисията вземат решения с явно гласуване и обикновено мнозинство 50% + 1.

10. Председателят свиква първо заседание за разглеждане на постъпилия сигнал в **седемдневен срок от постъпването му.**

11. При необходимост от допълнителни данни и доказателства се извършва проверка и се провежда разговор със свидетели на нарушението.

12. При невъзможност случаят да се изясни на едно заседание, се насрочва последващо такова в седемдневен срок след първото.

13. При установяване на нарушения на етичните правила, представляващи и дисциплинарни нарушения, преписката се докладва и на директора за вземане на дисциплинарни мерки по Кодекса на труда.

14. За предприетите мерки и наложени наказания се уведомяват председателят на комисията по етика и лицето, подало сигнала.

15. При първоначално постъпване на работа всеки учител, служител и работник се запознава с Етичния кодекс и настоящите Вътрешни правила.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Правилата на поведение, съдържащи се в настоящия кодекс, са неизменна част от ежедневната работа на служителите. Спазването на етичните правила за поведение е гаранция за законността на действията на служителите и защита от неоснователни обвинения.

Чрез спазването на правилата на поведение, заложени в Етичния кодекс и приети от всеки служител, се допринася за изграждането и утвърждаването на положителния образ на училището.

Настоящият Етичен кодекс е отворен документ, подлежащ на непрекъснато развитие и обогатяване.

Комисията е избрана през учебната 2025/2026г., има мандат три години и за учебната 2026/2027г. е утвърдена със Заповед № РД-08-35/23.09.2026 г. и е в състав:
ПРЕДСЕДАТЕЛ: Елена Палазова-ЗДУД

ЧЛЕНОВЕ:

1. М. Атанасова - ЗАС
2. М. Георгиева – психолог
3. Ф. Граченова – учител ЦОУД
4. Мед. Лице в СУ

Документът е актуализиран от Екатерина Кехайова, София Филиповска, Емилия Черешарова.

Съгласували:

Катерина Макриева: ……
Председател на СО СБУ

Лидия Мицина: ……
Председател на СО „Подкрепа”